

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 11P/72/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921201027
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2021:5921201027.3

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov, matky: Z. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, G., t.č. P. XXX, a otca: Y. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, G., t.č. O. X, G., o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku a o uložení výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením nariaďuje Z. K., nar. XX.XX.XXXX, aby odovzdala maloletú P. L., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Kláry, so sídlom Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš.

II. Matka je povinná prispievať na výživu mal. P. L., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, a to vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred, na účet Centra pre deti a rodiny sv. Kláry, so sídlom Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

III. Otec je povinný prispievať na výživu mal. P. L., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, a to vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred, na účet Centra pre deti a rodiny sv. Kláry, so sídlom Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

IV. Neodkladné opatrenie potrvá do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 11P/72/2021.

odôvodnenie:

1. Dňa 08.06.2021 bol Okresnému súdu Ružomberok doručený podnet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok na začatie konania na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku a o uložení výchovného opatrenia, ktorým bude mal. P. L., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Kláry, so sídlom Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš najdlhšie na šesť mesiacov.

2. Podnet na nariadenie neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len „ÚPSVaR“), odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) odôvodnil tým, že maloletá žila so svojou matkou v ubytovni, na adrese Štiavnička 186. K 31.05. 2021 bola matke ukončená nájomná zmluva, nakoľko mala dlhodobu dlh na nájomnom. Opakovane bol s ňou podpísaný splátkový kalendár, splátky však neuhrádzala. Po dohode s ByPO môže matka s maloletou na ubytovni zotrvať do umiestnenia maloletej do zariadenia. Matke bola zo strany SPODaSK poskytnutá pomoc vo veci bývania. Mohli ísť spoločne bývať do zariadenia Anima v Liptovskom Mikuláši. Tu došlo aj k podpísaniu zmluvy, matka s maloletou, ale do zariadenia nenastúpila.

Ako jeden z dôvodov uviedla aj to, že je tam prísny domový poriadok a že P. býva von aj do 22,00 hod. Taktiež jej bolo ponúknuté bývanie v Dome Charitas sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši. Matka sa vyjadrila, že tam P. nedostane a tiež, že ona chce odísť do Čiech za rodinou, kde bude mať ona bývanie aj prácu a maloletú P. má oddelenie SPODaSK umiestniť do zariadenia. Matka bola pracovníkom SPODaSK upozornená na práva a povinnosti voči maloletej dcére. Aj napriek upozorneniam trvá na svojom, a to, že ona odíde do Čiech a P. má oddelenie SPODaSK niekde umiestniť. Spolupráca oddelenia SPODaSK s matkou nie je jednoduchá, nie vždy zodvihne telefón a podáva pravdivé informácie. Pracovníci oddelenia SPODaSK telefonicky kontaktovali starú matku mal. P., p. R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. X , G. - ubytovňa. Vyjadrila sa, že starostlivosť o maloletú P. by nezvládla, vzhľadom na jej bytové pomery aj zhoršený zdravotný stav. Ona býva s dospelým synom dcéry Z., ich spolunažívanie označila ako problematické. Otec maloletej P. je bezdomovec a so svojou dcérou nie je v žiadnom kontakte. Maloletá P. navštevuje Spojenú školu v Ružomberku, odbor čašníka. Matka s maloletou P. v súčasnosti nemá kde bývať, a preto oddelenie SPODaSK navrhlo umiestniť maloleté dieťa do Centra pre deti a rodiny sv. Kláry, so sídlom Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš.

3. Na základe podnetu súd uznesením č.k. 11P/72/2021-11 zo dňa 15.06.2021 začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia nariadením pobytu mal. P. L., nar. XX.XX.XXXX, v Centre pre deti a rodiny sv. Kláry, so sídlom Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš.

4. Z pripojeného spisového materiálu mal súd preukázané, že Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 4P/205/2006-18 zo dňa 31.08.2006 zveril maloletú P. do osobnej starostlivosti matky Z. K., nar. XX.XX.XXXX a otca zaviazal povinnosťou na platenie výživného na maloletú P. od 1.9.2005 do 30.06.2006 vo výške 645 Sk mesačne a od 01.07.2006 po 681 Sk mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04.10.2006.

5. Podaním doručeným súdu dňa 14.06.2021 SPODaSK doplnil správu zo zisťovania rodinných a sociálnych pomerov v rodine maloletého dieťaťa, z ktorej vyplynulo, že od podania neodkladného opatrenia (08.06.2021) matka oddelenie SPODaSK žiadnym spôsobom nekontaktovala. Nakoľko telefón nedvíhala bola kontaktovaná stará matka mal. P., ktorá uviedla že dcéra s vnučkou prespávajú naďalej v ubytovni v Štiavničke. Dňa 14.06.2021 boli pracovníci oddelenia SPODaSK za matkou v jej zamestnaní. Ich snahou bolo matku oboznámiť s umiestnením mal. P. do zariadenia. P. K. sa vyjadrila, že ju to nezaujíma, ona P. na to nepripraví, veci jej nepobalí. Uviedla, že vieme, kde chodí do školy a máme tam ísť po ňu. Opakovane sa vyjadrovala, že nás počúvať nebude, že jej je to jedno a odchodom rozhovor ukončila. Telefonicky bola kontaktovaná p. P. z Bytového podniku, ktorá uviedla, že výpoveď p. K. z bytu trvá, táto stále byť neuvolnila a kľúče neodovzdala.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

13. Podľa § 363 ods. 1 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené.

18. Po oboznámení sa s podnetom Úradu práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok, s priloženými listinnými dôkazmi, ako aj s pripojenými spismi vo veci starostlivosti o maloletú P. dospel súd k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v dočasnom odovzdaní maloletého dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Kláry. Pri rozhodovaní súd prihliadol na skutočnosť, že rodinné pomery u matky maloletého dieťaťa sa natoľko zmenili, že nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o maloletú P., keď prišla z dôvodu dlhov na nájomnom o strechu nad hlavou a napriek ponúkanej pomoci vo veci byvania zo strany SPODaSK, túto pomoc odmietla, pričom aj sama potvrdila, že chce, aby maloletá bola umiestnená do zariadenia a ona má v pláne odísť za prácou do Čiech. Každý z rodičov je povinný vytvoriť vhodné prostredie na starostlivosť o svoje maloleté deti, zaujímať sa a starať sa o ne podľa svojich možností a schopností, no už samotný pasívny postoj matky na vzniknutú situáciu naznačuje, že starostlivosť a prostredie, v ktorom maloletá žije nie adekvátne, keď matka veľakrát nespupracuje, podáva nepravdivé informácie a prenecháva svoju zodpovednosť o starostlivosť o maloletú na plecia iných, keď nie je ani ochotná prijať poskytnutú pomoc v bytovej otázke, ktorá sa jej ponúkla. Naliehavosť rozhodnutia o zverení mal. dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši vyplýva aj zo skutočnosti, že v ubytovni, v ktorej momentálne bývajú, môžu zotrvať len do doby, kedy bude maloletá umiestnená do zariadenia, nakoľko výpoveď z nájmu stále trvá. Umiesťenie maloletej do zariadenia v Liptovskom Mikuláši sa súdu javí vhodným aj z dôvodu blízkosti dochádzania do školského zariadenia v Ružomberku, kde navštevuje maloletá P. Spojenú školu, odbor čašník. Zároveň súd poukazuje na tú skutočnosť, že vo svojej podstate nebolo inej možnosti, ako nariadiť neodkladné opatrenie v znení, ako ho podnetoval ÚPSVaR, nakoľko zverenie maloletého do starostlivosti inej blízkej osoby nie je možné, keď otec maloletej je bezdomovec a o maloletú sa zaujíma len sporadicky. Rovnako ani stará matka maloletej nie je schopná a ani ochotná zabezpečiť adekvátne starostlivosť o maloletú P. vzhľadom na jej bytové pomery a jej zhoršený zdravotný stav.

19. Neodkladné opatrenie vo veciach platenia výživného môže súd nariadiť na návrh (ak ide o inú než maloletú osobu) alebo aj bez návrhu (ak ide o výživné pre maloleté dieťa). Uloženie tejto povinnosti je možné, ak existuje nárok na výživné, pričom právny dôvod vyplýva zo Zákona o rodine. V zmysle Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Ako to vyplýva z obsahu listinných dôkazov, vzhľadom na okolnosť, že starostlivosť o maloleté dieťa bude zabezpečovať Centrum pre deti a rodiny sv. Kláry, možno mať za dôvodné preukázanie potreby pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa citovaného ustanovenia § 366 CMP. Inštitút neodkladného opatrenia vo vzťahu k určaniu výživného slúži len na pokrytie výdavkov spojených s výživnou v nevyhnutnej miere. Súd má za to, že v danom prípade osvedčené skutkové okolnosti odôvodňujú potrebu úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, a to v nevyhnutnom rozsahu vo vzťahu k určaniu výživného. Súd má vzhľadom k uvedeným skutočnostiam zato, že úprava výživného na maloletého neodkladným opatrením je v jeho záujme. Súd určil výšku výživného v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, ktoré musí platiť každý rodič, bez ohľadu na jeho príjmy a majetkové pomery. Súd toho času nemá dostatočne preukázané schopnosti, možnosti a majetkové pomery účastníkov konania, pričom tieto otázky budú predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom konaní. Na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 366 CMP takéto dokazovanie nie je potrebné, pretože platiť minimálne výživné je povinný každý.

20. Súd tiež podotýka, že nariadené neodkladné opatrenie je faktickým opatrením, ktoré definitívne a konečne nerozhoduje o otázke starostlivosti o maloleté dieťaťa. Otázka uloženia výchovného opatrenia bude po vykonaní štandardného dokazovania ustálená v rozhodnutí vo veci samej, preto súd trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Ružomberok (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a) a § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a jeho podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 CMP).